

ÄÄNEKOSKEN
≈ ENERGIA ≈

VUOSIKERTOMUS 2016

SISÄLLYSLUETTELO

Toimitusjohtajan katsaus	02
Avainlukuja 2016	04
Vuoden 2016 poimintoja	05
Kaukolämpö	06
Sähköenergia	08
Sähkönsiirto	10
Vesiliiketoiminta	12
Hallitus ja johtoryhmä	15
Tilinpäätös	16

HENGÄSTYTTÄVÄ VUOSI

Äänekosken Energialle vuosi 2016 oli vauhdikas ja vaiherikas. Äänekosken alueen talouselämän vireys, käynnissä olleet omat investointimme ja vielä lokakuussa alkanut valitettava vesiepidemia pitivät meidät kiireisinä koko vuoden. Metsä Fibren biotuotetehtaan rakentaminen näkyi ainakin väliaikaisena alueen asukasluvun kasvuna. Paikkakunnalla onkin monia tuhansia työntekijöitä rakentamassa tehdasta tai tuottamassa tarvittavia palveluita. Myös erilaiset yhteistyömahdollisuudet, joita Metsä Fibren biotuotetehtaan tulo paikkakunnalle on tuonut, näkyi oman toimintamme kehittämisessä.

JATKUU >>

Toiminta-alueemme viereys edisti liiketoimintamme kehitystä. Liikevaihtomme nousi 7,9 prosenttia 21,6 miljoonaan euroon (2015: 19,9 milj. euroa), ja liikevoittonamme pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 2,40 miljoonaan euroon (2015: 2,47 milj. euroa). Sähkön siirrossa tehtiin uusi vuosienätys 130 GWh, jossa kasvua oli peräti 16,6 prosenttia. Sähkön myynti kasvoi 13,9 prosenttia, kaukolämmön 9,4 prosenttia ja veden kulutus 6,7 prosenttia.

Liikevaihdon kasvu näkyi hyvänä liikevoittotasona. Kannattavuus laski vähän edellisestä vuodesta johtuen pääosin sähkönsiirtohinnoittelun alhaisemmasta tuoton tasosta. Osakkuusyhtiöidemme kautta saimme hankittua myymämme sähkö- ja kaukolämpöenergian kohtuullisin kustannuksin. Jo vuosia jatkunut oman toimintamme tehostaminen jatkui: olemme uudistaneet toimintamalliamme ja hyödyntäneet teknologisia ratkaisuja mm. modernisoidulla, automatisoidulla ja etävalvomalla laitoksiamme. Näin olemme pystyneet hoitamaan tehtävämme entistä pienemmin henkilöresurssein, kun työntekijöitä on siirtynyt ja siirrytty eläkkeelle.

Investointeja ja kehitystoimia

Investointimme veden riittävyyden ja laadun varmistamiseen jatkuivat, kun Syvälahden vedenottamon ensimmäinen vaihe valmistui vuoden lopussa. Sen käyttöönotto ajoitettiin vuoden 2017 alkuun. Syvälahti korvaa vaiheittain Kovalan vedenottamon, joka jää varalaitokseksi. Uuden vedenottamon ansiosta juomaveden laatu ja riittävyys paranevat. Syvälahden investointi on ollut onnistunut myös taloudellisesti, sillä sen rakennuskustannukset alittuivat noin 10 prosentilla arvioiduista. Kaukolämmön tuotannossa uusimme Karhunlähteen vanhan raskaalla polttoöljyllä käyvän varakattilan, joka toimii jatkossa kevyellä polttoöljyllä.

Suunnitteluvaiheessa oleva Teräväniemen jätevedenpuhdistamo eteni jo hankintojen kilpailutuksiin. Puhdistamoon investoidaan noin 9 miljoonaa euroa ja sen käyttöönotto tapahtuu vuoden 2018

alussa. Koko hanke on monin tavoin ainutlaatuinen ja perustuu tiiviiseen yhteistyöhön Eco Energy SF:n kanssa. Puhdistamon viereen rakennetaan mädättämöä, jossa myös yhdyskuntalietteet käsitellään polttoaineeksi. Suunniteltu ratkaisu on sekä kustannus- tehokas että ympäristöystävällinen.

Markkinointi uudella kärjellä

Uudenlaisesta ajattelusta koko toimialalla kertoo myös syyskuun alussa lanseeraamamme kotiseutusähkö. Paikallisuus on meille tärkeä kilpailutekijä ja koska olemme osakkaina vesivoimaloissa 30 paikkakunnalla ympäri Suomea, halusimme tarjota niissä tuotettua energiaa näiden alueiden asukkaille. Koskivoiman markkinointi toteutettiin verkkosivustolla Kotiseutusähkö.fi ja se herätti heti myönteistä kiinnostusta.

Vesikriisi koetteli Parantala-Honkolan aluetta

Lokakuussa runkolinjan katkeamisesta käynnistynyt vesiepidemia työllisti meitä koko loppuvuoden. Kaivutyössä rikkoutunut vesiputki aiheutti alipaineen koko vesiverkostoon. Tämän seurauksena puhtaan veden ilmanpoistovenkkiin kautta ilmanpoistokaivossa ollutta saastunutta vettä pääsi Parantala-Honkolan alueelle ja ihmisiä sairastui erilaisiin vatsa- ja suolistotauteihin. Alueella oli pitkään vedenkeittokehoitus ja vettä kloorattiin joulukuun alkupuolelle asti.

Työskentelimme tiiviisti epidemiatyöryhmän, terveyskeskuksen, vesiosuuskunnan ja tiedotusvastuussa olleen Laukaan ympäristöterveydenhuollon kanssa, jotta tilanne saatiin ratkaistuksi. Pitkään jatkunut keittokehoitus hankaloitti alueen asukkaiden arkea, mutta kielteistä palautetta tuli erityisesti kriisin alun hitaasta tiedottamisesta. Tapahtumasarjan tutkinta jatkuu vielä epidemiatyöryhmän selvityksellä. Varautuminen vastaaviin tilanteisiin, haittojen minimoiminen ja eri toimijoiden välinen yhteistyö edellyttävät toimintamallien kehittämistä. Parantala-Honkolan alueella riskirakenteiset huoltokaivot on kartoitettu ja otettu pois käytöstä.

Ulkomaisesta kotimaiseen, fossiilisesta uusiutuvaan energiaan

Suomen energiapolitiikan tärkeimpiä tavoitteita ovat energiantuotannon omavaraisuus ja ympäristöystävällisyys. Tällä hetkellä Suomen käyttämästä energiasta 78 prosenttia on omavaraista ja noin 40 prosenttia tuotetaan uusiutuviista raaka-aineista. Äänekosken Energia on kotimaisten, uusiutuvien ja päästöttömien energiamuotojen käytössä aivan omaa luokkaansa, sillä ne muodostavat lähes 100 % energianhankinnastamme. Olemme osakkuusyhtiöidemme kautta mukana rakentamassa bioenergian, tuulivoiman, vesivoiman ja ydinvoiman tuotantoa.

Työt jatkuvat

Vaikka kulunut vuosi oli työntäyteinen, olemme aloittaneet uuden vuoden energisinä ja uusin ajatuksin. Odotamme mielenkiinnolla Metsä Fibren tehtaan käynnistämistä syksyllä. Myös Valtatie 4:n rakentaminen jatkuu vaikuttaen päivittäiseen toimintaamme. Investointeja teemme suunnitelmiamme mukaan. Syvälahden toisen vaiheen, tekopohjavesilaitoksen suunnittelu käynnistetään samalla kun Teräväniemen rakentaminen käynnistyy. Kehitämme myös valmiuttamme häiriötilanteiden hoitamisessa ja yhdistämme kaikkien liiketoimintojen hälytysjärjestelmät uuteen yhteiseen valvomoon.

Kiitämme asiakkaitamme kuluneesta vuodesta. Haluamme viestiä avoimesti ja perata vaikeatkin asiat, jotta toimimme jatkossa entistä paremmin. Kiitän erityisesti niitä äänekoskelaisia, jotka joutuivat kärsimään vesiepidemiasta. Harmittavista tapahtumista huolimatta koimme myös paljon mukavia kohtaamisia kanssanne vuoden aikana. Oma henkilöistöni kiitän upeasta yhteistyöstä ja sitoutumisesta tavoitteisiimme. Mennyt vuosi osoitti kykynne venyä vaikeinkin hetkinä. Jatketaan hyvää yhteistyötä tänäkin vuonna.

Maarit Herranen
toimitusjohtaja

AVAINLUKUJA 2016

Toiminta-alueemme vireys edisti liiketoimintamme kehitystä vuonna 2016. Liikevaihdon kasvussa näkyi paikkakunnalle lisääntynyt rakentaminen sekä asukasmäärän tilapäinen kasvu. Liikevaihtomme nousi 7,9 prosenttia 21,6 miljoonaan euroon (2015: 19,9 milj. euroa), ja liikevoittomme pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 2,40 miljoonaan euroon (2015: 2,47 milj. euroa). Liikevaihdon kasvu näkyi hyvänä liikevoittotasona. Kannattavuus laski vähän edellisestä vuodesta johtuen pääosin sähkösiirtohinnoittelun alhaisemmasta tuoton tasosta.

LIIKEVOITTOPROSENTTI

(2015: 12,4 %)

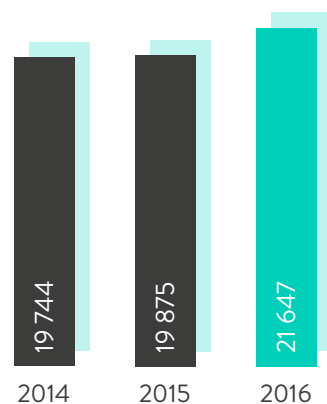
OMAVARAISUUSASTE

(2015: 42,5 %)

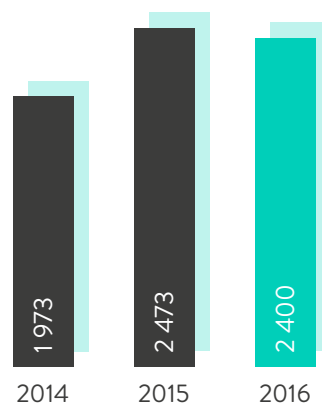
LIKEVAIHTO

tuhatta €

LIKEVOITTO

tuhatta €

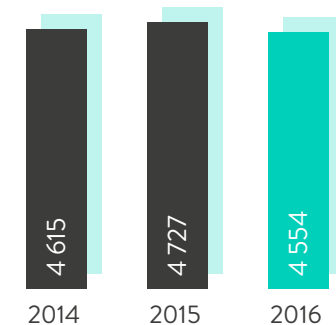
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO

(2015: 5,2 %)

INVESTOINNIT

tuhatta €

VUODEN 2016 POIMINTOJA

Vuosi 2016 oli vauhdikas ja vaiherikas. Äänekosken alueen talouselämän vireys, käynnissä olleet omat investointimme ja vielä lokakuussa alkanut valitettava vesiepidemia pitivät meidät kiireisinä koko vuoden.

Lisää tuulivoimaa

Tuulivoiman osuus moninkertaistui energiatuotannossamme. Investoimme Suomen suurimpaan tuulivoimapuistoon, joka rakennetaan Kristiinankaupunkiin, Etelä-Pohjanmaalle.

Syvälahden vedenottamon rakentaminen alkoi

Investointimme veden riittävyyden ja laadun varmistamiseen jatkuivat, kun Syvälahden vedenottamon ensimmäinen vaihe valmistui vuoden 2016 lopussa. Syvälahden vedenottamo otettiin käyttöön vuodenvaihteessa.

Energiakonsertti kesän kohokohtana

Asiakkaidemme oma Energiakonsertti järjestettiin heinäkuussa Keitelejäzzin yhteydessä. Festarikävijöitä tanssittamassa olivat Anna Abreu ja Mörriganes.

Kotiseutusähkö

Vuoden 2016 merkittävin sähkötuoteuudistuksemme oli Kotiseutusähkön tuominen markkinoille. Kotiseutusähköä tuotetaan 12 paikkakunnalla vesi-, tuuli- ja biovoimalla. Kotiseutusähkön markkintiin lanseerattiin oma verkkosivusto Kotiseutusähkö.fi.

Vanhan tilalle uutta

Sähköverkkomme ovat säästyneet hyvin viime vuosina lisääntyneiltä myrskyiltä ja keskeytykset ovatkin harvinaisia. Tähän syynä on pitkäjänteinen verkkojen kunnostaminen. Vuoden 2016 aikana ilmajohtoja vaihdettiin maakaapeliin yhteensä 12,15 km.

Karhunlähde pitää lämpimänä

Karhunlähteen uusi varavoimalaitos hurauttaa automaattisesti käyntiin kirpakoina talvipäivinä tai jos kaukolämpöverkossa on vikatilanne. Laitos on edeltäjiään ympäristöystävällisempi ja edullisempi käyttää.

Vesikriisi

Lokakuussa runkolinjan katkeamisesta käynnistynyt vesiepidemia työllisti meitä koko loppuvuoden. Kielteistä palautetta tuli erityisesti kriisin alun hitaasta tiedottamisesta. Varautuminen vastaaviin tilanteisiin, haittojen minimoiminen ja eri toimijoiden välinen yhteistyö edellyttävät toimintamallien kehittämistä.

Teräväniemen uudistus ja saneeraus

Teräväniemen jätevedenpuhdistamon uudistus- ja saneerausprojekti käynnistyi vuoden 2017 alussa. Puhdistamoon investoidaan noin 9 miljoonaa euroa ja sen käyttöönotto tapahtuu vuoden 2018 alussa. Suunniteltu ratkaisu on sekä kustannustehokas että ympäristöystävällinen.

Tiivistä yhteistyötä EcoEnergy SF Oy:n kanssa

EcoEnergy SF:n uusi biokaasulaitos rakentuu Äänekoskella, laitos on käytössä vuoden 2017 aikana. Biokaasulaitoksen mädätysprosessi hyödyntää jätevesilietteitä raaka-aineinaan. Teräväniemen jätevedenpuhdistuslaitos sijaitsee biokaasulaitoksen vieressä ja näin jätevesiliete pystytään helposti siirtämään jatkojalostukseen.

Nelostie uudistuu

Biotuotetehtaan käynnistyminen syksyllä 2017 tulee tasaamaan alueen elämää, jolloin kiinnostus siirtynee nelostielle. Äänekosken kohdalla kulkevaa Valtatie 4:ää uusitaan ja maanrakennustyöt käynnistettiin vuonna 2016. Urakan aikana myös melkoinen osa suurista sähkölinjoista siirretään kulkemaan maassa.

KAUKOLÄMPÖ VAHVAA KASVUA

Kaukolämpöpalvelut tarjoaa kotimaisella polttoaineella tuotettua energiaa kohtuuhintaan kaukolämpöverkostonsa kautta. Sen asiakaskuntaan kuuluu omakotitaloja, asuinkerrostaloja ja teollisuutta.

Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan puuperäisillä kotimaisilla polttoaineilla paikallisissa bio- ja hakelämpövoimaloissa ja jaetaan maanalaisen kaukolämpöverkoston kautta. Äänekosken taajaman alueella kaukolämmön tuottaa Äänevoima Oy ja Suolahdessa Kumpuniemen Voima Oy, jotka ovat Äänekosken Energian osakkuusyhtiöitä.

Hirvaskankaalla ja Sumiaisissa on yhtiön omistamat hakelämpökeskukset.

Kaukolämmön hinta muodostuu käytön mukaisesta energiamaksusta ja perusmaksusta. Kaukolämmön asema muihin kilpaileviin lämmitysmuotoihin, eli öljyyn, maalämpöön ja pellettiin, verrattuna on vahva, koska sen toimitusvarmuus on korkea, katkot ovat harvinaisia ja asiakkaiden kaukolämpölaitteiden käyttöikä on pitkä.

JATKUU >>

Vahvaa kasvua

Kaukolämmön osuus Äänekosken Energian liikevaihdosta oli 31,7 prosenttia. Myyntivolyymi kasvoi peräti 9,4 prosenttia 120,4 GWh:iin vuoden 2016 aikana. Kysyntää lisäsivät vuoden aikana vallinnut säätila, erityisesti tammikuu ja marraskuu. Kulutuksen lisääntymiseen oli vaikutusta myös Metsä Fibren tehtaan rakentamisella, jonka takia kaupungin liike-elämä kukoisti ja asukasmäärät nousivat. Kaukolämpöverkkoa myös laajennettiin, jonka ansiosta saatiin uusia asiakkaita verkoston piiriin. Kaukolämmön hinnat pysyivät edellisvuoden tasolla. Lämmitystarveluku oli 4540.

Investointi ympäristöystävälliseen tuotantoon

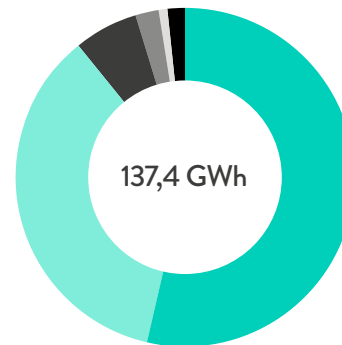
Kaukolämpö tuotettiin 98,5 %:sti puupohjaisesta raaka-aineesta Äänekosken Energian tai sen osakkuusyhtiöiden omistamissa laitoksissa. Hankintamäärä oli 137,4 GWh. Vuoden aikana toteutettiin mittava noin miljoonan euron investointi Karhunlähteen varalämpölaitokseen. Lokakuussa testauskäyttöön otettu laitos takaa lämmön riittävyyden häiriötilanteissa ja kovilla pakkasilla. Miehittämätön ja automatisoitu laitos korvasi kolme 80-luvulta peräisin ollutta konttilaitosta, joissa käytettiin polttoaineena raskasta polttoöljyä. Karhunlähteen kahdessa kattilassa poltetaan vähäpäästöistä kevyttä polttoöljyä ja laitoksella on myös valmius siirtyä biopolttoaineisiin. Ympäristöystävällisyyden lisäksi uudella laitoksella on pienemmät ylläpitokustannukset.

Uusille alueille

Kaukolämmön volyymit pysyvät yleensä vuosittain melko samoina, joten siinä määrin vuosi 2016 oli Äänekoskella poikkeuksellinen. Vaikka uudet omakotitalot tarvitsevat entistä vähemmän lämmitysenergiaa, niin kaukolämpö on kilpailukykyinen tuote alueille, jonne verkko rakennetaan.

Edelleen tavoitteena on parantaa tuotannon ympäristöystävällisyyttä jatkamalla raskaalla polttoaineella toimivien varalaitosten muuttamista kevyen polttoaineen käyttöön. Lisäksi käyttövarmuutta kehitetään rakentamalla kaukolämpöverkoston varareit-tejä, jotta lämmön jakelu voidaan hyödyntää myös äkillisissä häiriötilanteissa.

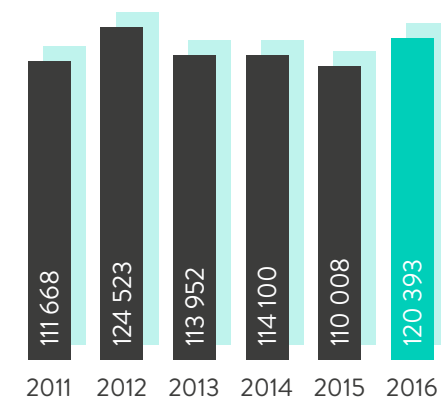
KAUKOLÄMMÖN HANKINTA

● Äänevoima	53,7 %
● Kumpuniemen voima	35,6 %
● MetsäFibre	6,2 %
● Sumiainen	2,0 %
● Hirvaskangas	1,0 %
● Öljyntuotanto	1,5 %
Yhteensä	100 %

KAUKOLÄMMÖN MYYNTI

MWh

SÄHKÖENERGIA ENERGINEN VUOSI

Sähköenergialiiketoiminta keskittyy sähkön myymiseen yritys- ja kuluttaja-asiakkailleen sekä julkishallinnolle. Suurin osa liikevaihdosta tulee kuluttaja-asiakkailta. Tarjonta kattaa erilaiset sopimusmallit, kuten määräaikaiset 12 ja 24 kuukauden sopimukset, toistaiseksi voimassaolevat sopimukset ja myös pörssisähkön. Vaikka kilpailu toimialalla on kovaa, ovat Äänekosken Energian asiakassuhteet pääosin pitkäikäisiä.

Äänekosken Energia hankki noin 68 % myymästään sähköstä osakkuusyhtiöiltään. Loput sähköstä se ostaa sähköpörssistä tai vaihtoehtoisesti tehden kahdenvälisiä sopimuksia. Energia tuotetaan monin eri tavoin, mutta suurin osa on uusiutuvaa tuotantoa. Myös investoinneilla pyritään lisäämään päästöttömien energiamuotojen osuutta.

JATKUU >>

Energinen vuosi

Vuoden 2016 kehitys oli Äänekosken Energian sähkön myynnissä hyvä, sillä energian myyntivolyymit kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 13,9 prosenttia. Kova hintakilpailu liudensi liikevaihdon kasvua. Markkinahinnat pysyivät alhaisella tasolla ja alalle tuli uusia toimijoita.

Yleiseen markkinoiden kehitykseen verrattuna Äänekosken Energia eteni eri suuntaan. Aktiivinen markkinointi toi lisää asiakkaita ja Metsä Fibren tehdasinvestoinnin vaikutus alueen liiketoimintaan edistivät vahvaa kasvua.

Kotiseutusähköä koko maahan

Alkusyöksystä Äänekosken Energia lanseerasi markkinoille kotiseutusähkön, jota tuotetaan vesivoimalla 12 paikkakunnalla ympäri Suomea sekä tuulivoimalla ja biopolttoaineilla tuotetulla sähköllä. Kotiseutusähkön toimintaperiaatteita ovat ympäristöstä huolehtiminen ja vakaahintainen energia. Verkkosivustolla toteutettu kampanja toi Äänekosken Energialle uusia asiakkaita Äänekosken ulkopuolelta.

Tehdashankkeen rakentamisvaihe näkyy hetkellisenä voimakkaana piikkinä sähkönkulutuksessa, mutta syksyllä käynnistyvällä tehtaalla tulee olemaan alueelle myös pitkäkantoinen vaikutus.

Kohti puhtaampaa energiatuotantoa

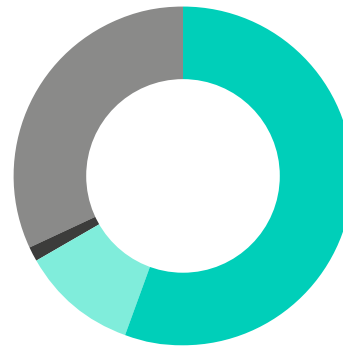
Suomessa on tavoitteena nostaa sähköntuotannon omavaraisuutta ja samalla lisätä kestäväen kehityksen mukaista energiatuotantoa. Noin 80 prosenttia sähkön tarpeesta katetaan kotimaisella tuotannolla, loput 20 prosenttia tuontisähköllä, jota tarvitaan erityisesti kulutushuippujen aikaan kovilla pakkasilla.

Äänekosken Energia tukee Suomen tavoitteita omilla hankkeillaan päästöttömien energiamuotojen lisäämiseen. Vuoden 2016 aikana edettiin osakkuusyhtiön kautta kahdessa eri tuulivoimahankkeessa. EPV Tuulivoiman rakennuttama Santavuoren tuulipuisto

valmistui Ilmajoella ja EPV Energia käynnisti tuulivoimapuiston rakentamisen Kristiinankaupungissa. Fennovoima-hanke eteni aikataulun mukaisesti.

SÄHKÖENERGIAN HANKINTA

%

● Vesivoima	55,8 %
● Puupohjaiset ja turve	11,1 %
● Tuuli	1,2 %
● Muu	31,9 %
Yhteensä	100 %

SÄHKÖNSIIRTO

TOIMINTAVARMUUTTA MAAKAAPELEILLA

Sähkösiirtoliiketoiminta siirtää sähkön kantaverkosta kuluttajalle vastaten verkoston suunnittelusta, kunnossapidosta, vikojen korjauksesta ja mittauksesta. Liiketoiminnan asiakkuudet edustavat kotitalouksia, teollisuutta ja palvelusektoria.

Äänekosken Energian alueella sähköverkkoa on asiakasta kohden on noin 60 metriä, kun esimerkiksi Itä- ja Pohjois-Suomessa vastaava luku voi olla 300 metriä.

Toimitusvarmuus on sähkösiirrossa keskeinen tekijä, jota kehitetään ylläpitämällä verkoston kuntoa ja uusimalla verkostoa siirtymällä ilmajohtosta säävarempiin maakaapeleihin. Ilmajohdojen varmuutta voidaan lisätä siirtämällä linjat tienvarteen ja raivaamalla niiden lähiympäristöä. Myös puistomuuntamoiden rakentaminen lisää sähköverkon toimitusvarmuutta. Äänekosken Energia on kilpailijoitaan edellä maakaapeloinneissa, sillä suurin osa sen sähköstä kulkee jo maassa.

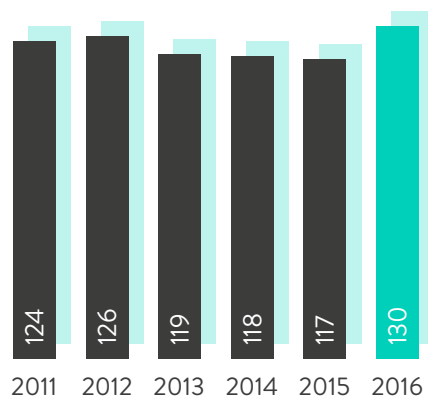
JATKUU >>

Toimintavarmuutta maakaapeleilla

Äänekosken Energian sähkönsiirto kasvoi vauhdilla ja sen liikevaihto nousi 15 prosenttia 4,1 miljoonaan euroon vuoden 2016 aikana. Suurin selittävä tekijä on käynnissä oleva Metsä Fibren biotuote-tehtaan rakentaminen, joka näkyi koko Äänekosken alueella. Toisaalta myös hintoja nostettiin, koska kantaverkkomaksut nousivat. Sähkönsiirron käyttöpaikkojen määrä 9 596 kpl. Maakaapeliverkostoa rakennettiin 3,3 kilometriä keskijännitteelle ja 10,6 kilometriä pienjännitteelle.

SIIRRETTY SÄHKÖENERGIA

GWh

Vanhan tilalle uutta

Äänekosken Energian sähköverkot ovat säästynyt hyvin viime vuosina lisääntyneistä myrskyistä. Tähän on syynä sähköverkkojen pitkäjänteinen kunnostaminen: vanhoja ilmajohtoja on korvattu uudella kaapelilla tärkeimmillä reiteillä, ilmalinjoja on raivattu ja puistomuuntajia uusittu. Vuoden 2016 aikana ilmajohtoja vaihdettiin maakaapeliin yhteensä 12,15 km. Keskeytykset Äänekosken Energian verkoissa ovatkin olleet harvinaisia, vaikka entistä voimakkaammat myrskyt ovat rantautuneet myös Suomen ilmastoon.

Toimintavarmuutta kehitetään myös Äänekosken Energian liiketoimintojen yhteisvalvomolla, jota kehitettiin vuoden 2016 aikana. Valvomon tavoitteena on saada nopeammin tieto mahdollisista häiriöistä niin vesi- kuin sähköverkossakin. Samaan ohjelmaan perustuva ratkaisu mahdollistaa myös kaikkien liiketoimintojen helpomman hallinnan ja laitojen etäohjauksen. Järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2017 alkupuolella.

Nelostie uudistuu

Vuoden 2017 markkinoihin tai toimintoihin ei ole näkyvissä mitään merkittävää muutosta. Biotuotetehtaan käynnistyminen syksyllä tulee tasaamaan alueen elämää, jolloin kiinnostus siirtynee nelostielle. Äänekosken kohdalla kulkevaa Valtatie 4:ää uusitaan ja maanrakennustyöt ovat jo käynnissä. Urakan aikana myös melkoinen osa suurista sähkölinjoista siirretään kulkemaan maassa. Työt käynnistyivät vuoden 2016 aikana ja valmista on vuonna 2019.

VESILIIKETOIMINTA TYÖNTÄYTEINEN VUOSI

Äänekosken Energia toimittaa talousvettä Äänekosken, Suolahden, Konginkankaan ja Sumiaisten taajamiin ja vastaanottaa samojen alueiden jätevedet sekä vastaa alueen vesi- ja viemäriverkoston kunnosta. Lisäksi vesiliiketoiminta tarjoaa talousvesi- ja viemäriverkostopalveluja 13:lle Äänekosken kaava-alueiden ulkopuolella toimivalle vesiosuuskunnalle. Vesiliiketoiminnan asiakkaista 60 % edustaa kotitalouksia, 15 % teollisuutta ja loput ovat esimerkiksi sairaaloita, kouluja ja maataloutta. Yhteensä vesiliiketoiminnalla on 4 521 palveltavaa käyttöpaikkaa.

Vesiliiketoiminnassa kriittisin vaatimus on kyky toimittaa puhdasta vettä häiriöttä asiakkaille. Pohjavesi nostetaan Syvälahden, Kovalan, Liimattalan ja Suolahden vedenottamoista ja käsitellään edelleen talousvedeksi. Veden puhtaudelle on määritelty tarkat arvot ja jakeluverkoston kuntoa pidetään yllä jatkuvin saneerauksin. Jätevesi toimitetaan jätevedenpuhdistamoihin, joista puhdistettu vesi johdetaan järviin.

JATKUU >>

Työntäyteinen vuosi

Vesiliiketoiminnan liikevaihto nousi 4,8 miljoonaan euroon, jossa on kasvua 4,6 prosenttia edellisvuodesta. Laskutettu vesimäärä oli 1 130 249 m³ ja vastaavasti jätevesimäärä 1 161 050 m³. Liiketoiminnan kasvuun vaikuttivat toteutettu hintojen nosto ja alueen rakennusinvestoinnit. Biotuotetehtaan rakentaminen lisäsi veden kulutusta ja muun muassa betonitehtaat käyttivät selvästi normaallitasoa enemmän vettä.

Uusi vedenottamo käyttöön

Vuosi 2016 oli vesiliiketoiminnalle erittäin kiireinen. Monien omien investointien lisäksi töitä lisäsivät Metsä Fibren tehtaalla suoritettavat vesi- ja viemärintyöt ja loppuvuonna vesikriisin hallinta. Merkittävimmät investoinnit tehtiin Syvälahden pohjavedenottamoon, Liimattalan vedenottamoon, Teräväniemen jätevedenpuhdistamoon ja vesijohto- ja viemäriverkoston saneerauksiin sekä laitteistojen automatisointiin.

Syvälahden vedenottamon 2,7 miljoonan euron investointi valmistui joulukuussa 2016 ja se otettiin käyttöön vuoden 2017 alussa. Vedenottamo tuo Äänekoskelle kaivattua lisäkapasiteettia vedonottoon ja mahdollistaa asiakkaille entistä puhtaamman ja laadullisesti paremman veden saannin. Samalla nykyisiä laitoksia ei tarvitse kuormittaa niin paljon.

Teräväniemen jätevedenpuhdistamoa, joka rakennetaan vuosina 2017–2018, suunniteltiin ja sen rakentamista kilpailutettiin vuoden 2016 aikana. Kustannusarvio on yhdeksän miljoonaa euroa. Puhdistamon viereen rakentuva mädättämö mahdollistaa yhteistyön aloittamisen. Puhdistamon lietteet johdetaan mädättämöön sen valmistuttua. Lisäksi puhdistamon jokapäiväisessä käytössä ja tarkkailussa hyödynnetään mädättämön henkilökuntaa. Mädätetty liete käytetään energialähteenä. Lietteiden käsittely tulee olemaan kustannuksia vähentävä ja samalla ympäristöstä suojeleva; se

poistaa jätteiden kuljetustarpeen ja lisää kotimaisen ja uusiutuvan raaka-aineen käyttöä energiantuotannossa.

Vesikriisi hallintaan

Lokakuun 12. päivä Nelostien rakennustyömaalla tapahtunut kaivutyön aiheuttama runkolinjan katkeaminen käynnisti vesikriisin, joka kesti kaksi kuukautta. Kaivutyössä rikkoutunut vesiputki aiheutti alipaineen koko vesiverkostoon. Tämän seurauksena puhtaan veden ilmanpoistiventtiilin kautta ilmanpoistokaivossa ollutta saastunutta vettä pääsi Parantala–Honkolan alueelle ja ihmisiä sairastui erilaisiin vatsa- ja suolistotauteihin. Alueella oli pitkään vedenkeittokehoitus ja vettä kloorattiin joulukuun alkupuolelle asti.

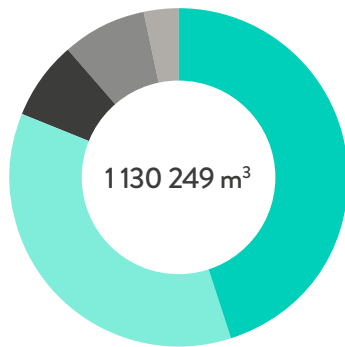
Valitettava vesikriisi työllisti koko Äänekosken Energian henkilöstöä reilun kahden kuukauden ajan. Yhteistyö oli tiivistä epidemiatyöryhmän, terveyskeskuksen ja tiedotusvastuussa olleen Laukaan ympäristöterveydenhuollon kanssa. Alueen asukkaat suhtautuivat poikkeustilanteeseen pääosin ymmärtävästi, mutta hitaasta tiedottamisesta tuli kielteistä palautetta. Tapahtumasarjan tutkinta jatkuu vielä eri tahojen tekemien selvitysten pohjalta ja erityisesti haittojen minimoiminen vastaavanlaisissa tilanteissa edellyttää nopeampaa tiedottamista. Koko Äänekosken alueella vastaavanlaiset riskirakenteiset kaivot on kartoitettu ja ne kaikki korjataan sulan maan aikana ensi kesänä.

Tehokasta toimintaa

Vuoden 2017 painopistealueita tulevat olemaan jätevedenpuhdistamon rakentamisen lisäksi vesiverkoston korjausten jatkaminen ja uuden verkoston rakentaminen. Investointirahat kohdennetaan mahdollisimman hyvin saneerausta odottaviin kohteisiin. Automatisoimalla laitteita ja laitteistoja sekä hyödyntämällä kaukovalvonnan mahdollisuutta vesiliiketoiminta pystyy vastaamaan samoista tehtävistä aiempaa pienemmin henkilöresurssein.

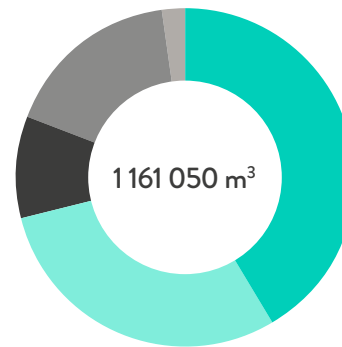
LASKUTETUT VESIMÄÄRÄT

m³

Äänekoski	511 605
Suolahti + Sumiainen	408 142
Vesiosuuskunnat	82 541
Teollisuus	93 003
Konginkangas	34 958

Yhteensä **1 130 249**

LASKUTETUT JÄTEVESIMÄÄRÄT

m³

Äänekoski	483 140
Suolahti + Sumiainen	343 247
Vesiosuuskunnat	114 300
Teollisuus	197 766
Konginkangas	22 597

Yhteensä **1 161 050**

HALLITUS & JOHTORYHMÄ

Yhtiön omistus

Äänekosken Energian omistaa Äänekosken kaupunki.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Äänekosken Energian hallituksen muodostavat puheenjohtaja Marko Tuhkanen (3. vasemmalta), varapuheenjohtaja Leila Lindell (1. vasemmalta), Eila Nurmi (3. oikealta), Erkki Pönkänen (2. oikealta), Kikka Sironen (2. vasemmalta), Tommi Lunttila (1. oikealta) ja Jari Halttunen (puuttuu kuvasta). Yhtiön toimitusjohtaja on Maarit Herranen.

Yhtiön johtoryhmä

Äänekosken Energian johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja Maarit Herranen, asiakkuus- ja myyntipäällikkö Ari Nyholm, tuotantopäällikkö Peter Rinne, talous- ja hallintopäällikkö Päivi Isosaari ja projektipäällikkö Vilho Aikio.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana vakinaisissa työsuhteissa keskimäärin 35 henkilöä (34 henkilöä). 31.12. palveluksessa oli 34 henkilöä (34 henkilöä). Yhtiön maksamat palkat ja palkkiot tilikaudelta olivat 2 067 270,94 euroa (1 886 928 euroa).

Hallitus

Vilho Aikio

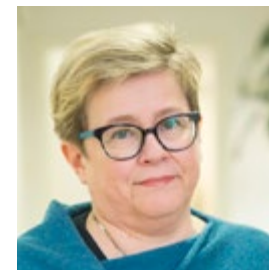
Ari Nyholm

Maarit Herranen

Päivi Isosaari

Peter Rinne

TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus	17
Tuloslaskelma	19
Tase	20
Rahoituslaskelma	21
Sähkön siirtoliiketoiminnan tuloslaskelma	23
Sähkön siirtoliiketoiminnan tase	24
Sähkön myyntiliiketoiminnan tuloslaskelma	26
Sähkön myyntiliiketoiminnan tase	27
Vesiliiketoiminnan tuloslaskelma	29
Vesiliiketoiminnan tase	30
Hulevesiliiketoiminnan tuloslaskelma	32
Hulevesiliiketoiminnan tase	33
Liitetiedot	34
Toimintakertomuksen tunnuslukujen laskentakaavat	43
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	44
Tilinpäätösmerkintä	44
Tilintarkastuskertomus	45

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.–31.12.2016

Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus sekä taloudellinen tilanne

Yhtiön liikevaihto oli 21 647 741,95 euroa (19 874 662,29 euroa) ja liikevoitto 2 400 659,81 euroa (2 473 409,06 euroa). Yhtiön liikevaihto kasvussa näkyi paikkakunnalla lisääntynyt rakentaminen sekä asukasmäärän tilapäinen kasvu. Sähkön siirrossa tehtiin uusi ennätys 130 GWh/a, joka nousi 16,6 % edellisestä vuodesta. Sähkön myynti kasvoi 13,9 %. Kaukolämmön kulutus oli 120 GWh/a ja kasvua edellisestä vuodesta 9,4 %. Vesiliiketoiminnassa veden kulutus kasvoi edellisestä vuodesta 6,7 %. Liikevoitto tulos pysyi edellisen vuoden hyvällä tasolla ja saavutti budjettinsa.

Sähköliiketoiminnan tulokseen vaikutti alhainen pörssisähkön hinta ja vesivoiman alhainen tuotantomäärä loppuvuonna. Kaukolämpöliiketoiminnassa kylmä alkuvuosi näkyi korkeana lämmön myyntinä ja huippukuormien aikaan poltettiin vähän öljyä. Vesiliiketoiminta saavutti tulostavoitteensa, lokakuussa tapahtunut vesikriisi aiheutti hieman lisäkustannuksia. Sähkön siirron liiketoiminnan tulokseen vaikuttaa kohtuullisen tuoton vaatimukset. Yhtiön rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä koko vuoden.

Merkittävimmät valmistuneet investoinnit olivat Syvälahden pohjavedenotto ja Karhunlähden varavoimakattila.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Myyntisaamisiin liittyviä luottotappioriskejä hallitaan yhdenmukaisella luottopolitiikalla ja tehokkaalla perintätoimella.

Liiketoiminnan riskikartoituksen toimenpideohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti riskien minimoimiseksi. Sisäisen tarkastuksen tarkastuskohteena olivat vesi-investointien projekti-toiminta ja rahoitusjärjestelyt. Operatiivisen toiminnan riskiarvioita

ja valmiussuunnitelmia tarkennettiin ja määriteltiin toimenpideohjelmat eri osa-alueille.

Jätevedenpuhdistamon hankintapäätös on markkinaoikeuden käsiteltävänä. Markkinaoikeus antoi täytäntöönpanoluvan jäteveden puhdistamon rakentamisen aloittamisesta 5.1.2017.

Taloudelliset tunnusluvut

	2016	2015	2014
Liikevaihto	21 647 741,95	19 874 662,29	19 744 293,35
Liikevoitto-%	11,1 %	12,4 %	10,0 %
Oman pääoman tuotto-%	9,5 %	8,6 %	5,0 %
Omavaraisuusaste %	42,4 %	42,5 %	16,8 %

Muut kuin taloudelliset tunnusluvut henkilöstöstä

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana vakinaisissa työsuhteissa keskimäärin 35 henkilöä (34 henkilöä). 31.12. palveluksessa oli 34 henkilöä (34 henkilöä). Yhtiön maksamat palkat ja palkkiot tilikaudelta olivat 2 067 270,94 euroa (1 886 928 euroa).

Muut kuin taloudelliset tunnusluvut ympäristövaikutuksista

Osakkuusyhtiöistä saatavasta sähköstä tuotettiin vesivoimalla 81,9 %, puupohjaisilla ja turpeella 16,3 % ja tuulivoimalla 1,8 %. Kaukolämmön tuotannosta 98,5 % on tuotettu biopolttoaineilla. Jäteveden puhdistamot toimivat lupa-arvojen mukaisesti.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Teräväniemen jätevedenpuhdistamon uudistus- ja saneerausprojekti on aloitettu ja tiukentuvat lupa-arvot täyttävä puhdistamo otetaan käyttöön vuoden 2018 alussa. EcoEnergy SF:n käsittelee uudistuvan jätevedenpuhdistamon jätevesilietteet mädättämöllä biokaasuksi tai biopellettien raaka-aineeksi. EcoEnergy SF:n kanssa on tehty sopimus jäteveden puhdistamon käyttö- ja kunnossapitotoiminnasta. Palvelutoiminta käynnistyy uuden jätevedenpuhdistamon käyttöönoton yhteydessä.

Syvälahden tekopohjavesilaitoksen suunnittelu on käynnistynyt ja tavoitteena on jättää tekopohjavesilaitoksen lupahakemus helmi-maaliskuussa 2017 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle käsiteltäväksi.

Fennovoiman ydinvoimahankkeesta Äänekosken Energia on varannut 9,63 MW teho-osuuden Voimajunkkarit Oy:n kautta. Fennovoima odottaa saavansa valtioneuvostolta rakentamisluvan vuoden 2018 aikana.

Vesivoiman tuotannon arvioidaan toteutuvan normaalina ja vesivarastojen täyttyvän kevään aikana. Vuoden 2017 arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisena ja loppuvuoden aikana ennakoidaan paikkakunnalla tapahtuvan rakentamisen vähenevän ja tilapäisen asukasluvun laskevan tehdasinvestoinnin valmistuttua.

Hallituksen esitys yhtiön voittoa/tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä esitys mahdollisesta muun vapaan oman pääoman jakamisesta

Yhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 848 653,90 euroa, josta tilikauden voitto on 845 404,75 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

osinkoa jaetaan 11 200 euroa/osake	
eli yhteensä	840 000,00 euroa
omaan pääomaan jätetään	8 653,90 euroa
Yhteensä	848 653,90 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaisesti vaarana yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä on 75 osaketta. Yhtiöllä on vain yksi osakelaji.

Pääomalainat

Äänekosken kaupungin antama vesiliiketoiminnan kauppaan liittyvä laina on muutettu pääomalainaksi 31.12.2015.

Lähipiirilainat ja -vastuut

Koskienergia Oy:lle annettu laina muutettiin pääomalainaksi 10.6.2014.

Rakenne- ja rahoitusjärjestelyt

Yhtiön korolliset velat olivat vuoden lopulla 48 843 430 euroa (48 198 694 euroa). Uutta pitkäaikaista velkaa ei nostettu ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 1 455 264 euroa.

Yhtiön pitkäaikaiset lainat ovat pääsääntöisesti kiinteäkorkoisia tai suojattuja. Äänekosken kaupungin pääomalainan 18 100 000 euroa ehtojen muutosvaikutus on täysimääräisenä mukana tuloslaskelmassa.

Yhtiö hallitus on hyväksynyt yhtiölle rahoituspolitiikan. Yhtiö rahoittaa investointeja leasingrahoituksella.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet ovat Marko Tuhkanen (puheenjohtaja), Leila Lindell (varapuheenjohtaja), Jari Halttunen, Tommi Lunttila, Eila Nurmi, Erkki Pönkänen ja Kikka Sironen. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Maarit Herranen.

Yhtiön tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Oy, tilintarkastusyhteisö päävastuullisena Aki Rusanen HT, JHT.

TULOSLASKELMA

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIVEVAIHTO	21 647 741,95	19 874 662,29
Liiketoiminnan muut tuotot	180 334,08	168 233,38
Materiaalit ja palvelut		
Aineet , tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-10 397 289,32	-9 928 853,63
Varastojen muutos	-92 241,16	18 810,41
Ulkopuoliset palvelut	-2 244 907,65	-1 709 686,18
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-12 734 438,13	-11 619 729,40
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 842 093,84	-1 582 427,44
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-316 068,87	-272 340,97
Muut henkilösivukulut	-26 513,03	-22 867,77
Henkilöstökulut yhteensä	-2 184 675,74	-1 877 636,18
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 005 934,67	-2 835 795,46
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-3 005 934,67	-2 835 795,46
Liiketoiminnan muut kulut	-1 502 367,68	-1 236 325,57
LIIVEVOITTO/TAPPIO	2 400 659,81	2 473 409,06

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	12 926,70	45 097,20
Tuotot muista sijoituksista	592 665,46	605 834,47
Muut korko- ja rahoitustuotot	18 552,02	21 874,84
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-877 948,80	-704 308,92
Saman konsernin yrityksille	-507 750,00	-1 140 364,28
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-761 554,62	-1 171 866,69
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 639 105,19	1 301 542,37
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-580 000,00	-810 000,00
Tuloverot	-213 700,44	-90 863,67
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	845 404,75	400 678,70

TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	65 599,89	79 294,58
Muut pitkävaikutteiset menot	437 288,72	136 244,08
Yhteensä	502 888,61	215 538,66
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	28 084,63	26 753,31
Rakennukset ja rakennelmat	1 515 027,91	1 181 426,07
Sähköverkosto	9 624 769,01	9 787 993,69
Kaukolämpöverkosto	8 706 100,23	8 980 329,37
Vesijohtoverkosto	14 010 318,27	14 441 506,52
Valokuituverkosto	98 195,18	48 983,66
Liittymismaksut	45 918,39	36 198,39
Koneet ja kalusto	1 124 226,19	997 157,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 039 062,30	1 985 493,72
Yhteensä	38 191 702,11	37 485 842,57
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	12 540 405,71	11 985 510,82
Yhteensä	12 540 405,71	11 985 510,82
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	51 234 996,43	49 686 892,05

	31.12.2016	31.12.2015
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	391 226,81	483 467,97
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	47 103,27	24 399,74
Lainasaamiset	16 929 423,98	17 335 964,26
Yhteensä	16 976 527,25	17 360 364,00
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 081 370,22	2 774 033,91
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	702 670,08	517 701,75
Lainasaamiset	417 172,07	426 347,48
Muut saamiset	40 000,00	45 000,00
Siirtosaamiset	261 146,76	195 133,78
Saamiset, yhteensä	4 502 359,13	3 958 216,92
Rahat ja pankkisaamiset	1 536 882,77	857 223,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	23 406 995,96	22 659 272,76
VASTAAVAA	74 641 992,39	72 346 164,81

TASE

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	1 261 409,45	1 261 409,45
Muut rahastot		
Vararahasto	7 812,53	7 812,53
Muu oma pääoma	3 543 166,01	3 543 166,01
Edellisten tilikausien voitto/tappio	3 249,15	8 278,73
Tilikauden voitto/tappio	845 404,75	400 678,70
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 661 041,89	5 221 345,42
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	9 829 189,26	9 249 189,26
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	9 829 189,26	9 249 189,26

	31.12.2016	31.12.2015
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	18 100 000,00	18 100 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta	24 793 432,00	26 143 428,00
Velat saman konsernin yhteisöille	600 000,00	800 000,00
Liittymismaksut	6 858 122,37	6 476 174,26
Pitkäaikainen yhteensä	50 351 554,37	51 519 602,26
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 149 998,00	3 155 266,00
Saadut ennakot	9 220,47	11 973,10
Ostovelat	1 687 167,25	1 633 148,26
Velat saman konsernin yhteisöille	207 756,60	12 004,73
Muut velat	843 350,00	782 380,00
Siirtovelat	902 714,55	761 255,78
Lyhytaikainen yhteensä	8 800 206,87	6 356 027,87
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	59 151 761,24	57 875 630,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	74 641 992,39	72 346 164,81

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	1 639 105	1 301 542
+/- Oikaisut	3 766 811	4 007 662
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	5 405 916	5 309 205
Käyttöpääoman muutos (lis-/väh+)	-234 333	148 399
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5 171 583	5 457 604
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 385 699	-1 844 673
Saadut osingot liiketoiminnasta	12 927	45 097
Saadut korot liiketoiminnasta	611 217	627 709
Maksetut välittömät verot	-218 730	-90 684
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	4 191 298	4 195 052
Liiketoiminnan rahavirta	4 191 298	4 195 052

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-4 048 905	-4 101 604
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustuotot	122 545	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-627 679	-625 744
Investointien rahavirta	-4 554 039	-4 727 348
Rahoituksen rahavirta		
Pääomalainojen muutos	0	18 100 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 194 732	-1 305 260
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-1 549 996	-16 555 264
Liittymismaksujen muutos	381 948	166 591
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-400 000	-400 000
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäys - / vähennys +	9 175	1 519
Pitkäaikaisten korollisten saamisten lisäys - / vähennys +	406 540	413 540
Saadut ja maksetut konserniavustukset		
Rahoituksen rahavirta	1 042 400	421 126
Rahavirtojen muutos	679 659	-111 170
Rahavarat tilikauden alussa	857 224	968 394
Rahavarojen muutos	679 659	-111 170
Rahavarat tilikauden lopussa	1 536 883	857 224

TULOSLASKELMA, SÄHKÖN SIIRTO

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
LIIKEVAIHTO	4 115 715,17	3 374 468,39
Liiketoiminnan muut tuotot	60 590,86	109 661,21
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Häviösähkö	-274 884,49	-225 999,70
Muut ostot tilikauden aikana	-110 350,53	-283 367,50
Varastojen muutos	24 838,49	-14 261,65
Ulkopuoliset palvelut		
Alueverkko-, kantaverkko- ja verkkopalvelumaksut	-942 221,19	-484 438,06
Muut ulkopuoliset palvelut	-268 289,19	-299 567,00
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 570 906,91	-1 307 633,91
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-555 881,64	-447 442,71
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-93 395,75	-55 494,96
Muut henkilösivukulut	-36 194,74	-22 170,10
Henkilöstökulut yhteensä	-685 472,13	-525 107,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Suunn. mukaiset poistot sähköverkon hyödykkeistä	-788 106,50	-745 433,09
Suunn. mukaiset poistot muista pysyvien vastaavien hyöd.	-59 834,16	-45 467,60
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-847 940,66	-790 900,69
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-65 899,57	-39 481,64
Muut liiketoiminnan muut kulut	-325 824,30	-298 372,55
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-391 723,87	-337 854,19
LIIKEVOITTO/TAPPIO	680 262,46	522 633,04

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	4 350,05	4 849,14
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-67 348,14	-57 133,16
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-62 998,09	-52 284,02
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	617 264,37	470 349,02
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos		
Poistoeron muutos sähköverkon hyödykkeistä	-128 106,87	-199 647,39
Poistoeron muutos muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	2 003,97	1 760,83
Poistoeron muutos yhteensä	-126 102,90	-197 886,56
Tuloverot	-61 329,26	-22 290,49
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	429 832,21	250 171,97

TASE, SÄHKÖN SIIRTO

	31.12.2016	31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Sähköverkon aineettomat hyödykkeet	20 409,14	34 103,83
Muut aineettomat hyödykkeet	62 286,77	59 759,64
Yhteensä	82 695,91	93 863,47
Aineelliset hyödykkeet		
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet	9 624 769,01	9 787 993,69
Muut aineelliset hyödykkeet	123 794,26	123 903,96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	452 945,65	61 942,29
Yhteensä	10 201 508,92	9 973 839,94
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	192 872,24	562 164,69
Yhteensä	192 872,24	562 164,69
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	10 477 077,07	10 629 868,10

	31.12.2016	31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	89 844,34	65 005,85
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset muilta	23 821,73	21 818,78
Yhteensä	23 821,73	21 818,78
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Saamiset kunnalta	126 480,61	89 219,13
Saamiset muilta	1 168 531,78	909 433,51
Saamiset, yhteensä	1 295 012,39	998 652,64
Rahat ja pankkisaamiset	8 561 739,66	8 108 968,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 970 418,12	9 194 446,19
VASTAAVAA	20 447 495,19	19 824 314,29

TASE, SÄHKÖN SIIRTO

	31.12.2016	31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	946 057,09	946 057,09
Muut rahastot		
Vararahasto	6 618,29	6 618,29
Muu oma pääoma	2 657 374,51	2 657 374,51
Edellisten tilikausien voitto/tappio	5 192 550,49	5 042 777,36
Tilikauden voitto/tappio	429 832,21	250 171,97
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 232 432,59	8 902 999,22
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	4 973 229,68	4 847 126,78
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	4 973 229,68	4 847 126,78

	31.12.2016	31.12.2015
	SIIRTO	SIIRTO
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		
Velat muille	1 100 000,00	1 300 000,00
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		
Velat muille	3 329 816,80	3 226 144,80
Pitkäaikainen yhteensä	4 429 816,80	4 526 144,80
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Velat muille	732 000,00	690 000,00
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille		
Velat kunnalle	1 396,19	2 068,86
Sisäiset velat		
Velat muille	1 078 619,93	855 974,63
Lyhytaikainen yhteensä	1 812 016,12	1 548 043,49
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 241 832,92	6 074 188,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 447 495,19	19 824 314,29

TULOSLASKELMA, SÄHKÖN MYYNTI

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	MYyntI	MYyntI
LIIKEVAIHTO	5 437 062,70	5 232 074,15
Liiketoiminnan muut tuotot	11 933,28	10 516,02
Materiaalit ja palvelut		
Aineet , tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-4 864 312,55	-4 649 181,79
Ulkopuoliset palvelut	-71 040,62	-51 180,05
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 935 353,17	-4 700 361,84
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-191 890,80	-162 720,58
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 630,94	-30 495,50
Muut henkilösivukulut	709,16	-4 206,57
Henkilöstökulut yhteensä	-221 812,58	-197 422,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 678,81	-129,81
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 678,81	-129,81
Liiketoiminnan muut kulut	-395 583,04	-402 196,99
LIIKEVOITTO/TAPPIO	-105 431,62	-57 521,12

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	MYyntI	MYyntI
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	12 926,70	45 097,20
Tuotot muista sijoituksista	585 865,46	599 100,22
Muut korko- ja rahoitustuotot	7 214,13	8 824,83
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-644 721,73	-636 129,09
Saman konsernin yrityksille	-110 582,92	-118 270,56
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-149 298,36	-101 377,40
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-254 729,98	-158 898,52
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-1 513,61	-1 871,39
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-256 243,59	-160 769,91

SÄHKÖN MYYNTI, TASE

	31.12.2016	31.12.2015
	MYYNТИ	MYYNТИ
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	42 857,14	42 857,14
Muut pitkävaikutteiset menot	13 260,23	1 622,17
Yhteensä	56 117,37	44 479,31
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	7 281,06	6 854,94
Yhteensä	7 281,06	6 854,94
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	10 075 390,91	9 424 577,13
Yhteensä	10 075 390,91	9 424 577,13
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	10 138 789,34	9 475 911,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 486,92	6 756,24
Lainasaamiset	16 896 943,33	17 300 530,82
Yhteensä	16 909 430,25	17 307 287,06

	31.12.2016	31.12.2015
	MYYNТИ	MYYNТИ
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	800 258,95	768 436,96
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	189 720,92	138 333,23
Lainasaamiset	411 587,51	419 587,51
Muut saamiset	40 000,00	40 000,00
Siirtosaamiset	173 522,07	162 718,05
Saamiset, yhteensä	1 615 089,45	1 529 075,75
Rahat ja pankkisaamiset	-7 171 558,56	-5 960 927,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 352 961,14	12 875 435,27
VASTAAVAA	21 491 750,48	22 351 346,65

SÄHKÖN MYYNTI, TASE

	31.12.2016	31.12.2015
	MYyntI	MYyntI
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-133 860,69	28 048,36
Tilikauden voitto/tappio	-256 243,59	-160 769,91
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-390 104,28	-132 721,55
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	3 005,22	1 491,61
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	3 005,22	1 491,61
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	20 277 640,00	20 917 110,00
Velat saman konsernin yhteisöille	164 690,00	220 690,00
Pitkäaikainen yhteensä	20 442 330,00	21 137 800,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	639 472,00	639 474,00
Saadut ennakot	11 176,03	13 928,66
Ostovelat	572 433,69	446 168,61
Velat saman konsernin yhteisöille	58 094,28	3 207,74
Muut velat	-66 970,89	43 744,48
Siirtovelat	222 314,43	198 253,10
Lyhytaikainen yhteensä	1 436 519,54	1 344 776,59
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	21 878 849,54	22 482 576,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 491 750,48	22 351 346,65

TULOSLASKELMA, VESILIIKETOIMINTA

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	VESILIIKETOIMINTA	VESILIIKETOIMINTA
LIIVEVAIHTO	4 807 716,24	4 596 215,01
Liiketoiminnan muut tuotot	83 450,36	30 129,49
Materiaalit ja palvelut		
Aineet , tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-548 561,08	-506 780,76
Varastojen muutos	773,31	0,00
Ulkopuoliset palvelut	-686 551,96	-651 641,07
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 234 339,73	-1 158 421,83
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-740 498,68	-622 330,41
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-133 133,00	-120 515,68
Muut henkilösivukulut	3 672,69	-763,46
Henkilöstökulut yhteensä	-869 958,99	-743 609,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 145 315,12	-1 086 910,18
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 145 315,12	-1 086 910,18
Liiketoiminnan muut kulut	-474 524,51	-265 607,84
LIIVEVOITTO/TAPPIO	1 167 028,25	1 371 795,10

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	VESILIIKETOIMINTA	VESILIIKETOIMINTA
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 086,57	3 686,63
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muulle	-46 108,51	-18 779,73
Saman konsernin yrityksille	-403 177,50	-806 355,00
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-445 199,44	-821 448,10
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	721 828,81	550 347,00
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-277 722,39	-476 944,63
Tuloverot	-64 298,89	-6 007,91
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	379 807,53	67 394,46

TASE, VESILIIKETOIMINTA

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA	VESILIIKETOIMINTA	VESILIIKETOIMINTA
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	309 918,85	28 532,16
Yhteensä	309 918,85	28 532,16
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 331,32	-
Rakennukset ja rakennelmat	1 196 410,63	1 137 500,25
Vesijohtoverkosto	11 845 982,38	12 104 897,02
Valokuituverkosto	32 560,59	16 327,88
Liittymismaksut	28 479,18	18 759,18
Koneet ja kalusto	196 583,24	308 013,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 381 193,11	1 179 636,66
Yhteensä	14 682 540,45	14 765 134,27
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	163 279,78	-
Yhteensä	163 279,78	-
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 155 739,08	14 793 666,43

	31.12.2016	31.12.2015
VAIHTUVAT VASTAAVAT	VESILIIKETOIMINTA	VESILIIKETOIMINTA
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	773,31	-
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	11 426,36	5 096,20
Yhteensä	11 426,36	5 096,20
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	141 843,92	230 087,96
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	161 614,12	121 521,46
Lainasaamiset	603,59	1 779,00
Muut saamiset	-	5 000,00
Siirtosaamiset	23 523,89	4 644,94
Saamiset, yhteensä	327 585,52	363 033,36
Rahat ja pankkisaamiset	1 742 301,12	653 148,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 082 086,31	1 021 278,54
VASTAAVAA	17 237 825,39	15 814 944,97

TASE, VESILIIKETOIMINTA

	31.12.2016	31.12.2015
	VESILIIKETOIMINTA	VESILIIKETOIMINTA
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-6 488 937,23	-6 528 760,64
Tilikauden voitto/tappio	379 807,53	67 394,46
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-6 109 129,70	-6 461 366,18
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	3 308 693,58	3 030 971,19
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	3 308 693,58	3 030 971,19
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	14 624 639,79	14 624 639,79
Lainat rahoituslaitoksilta	3 000 000,00	3 000 000,00
Liittymismaksut	545 852,37	354 855,26
Pitkäaikainen yhteensä	18 170 492,16	17 979 495,05
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 186 000,00	640 000,00
Ostovelat	195 536,34	257 924,95
Velat saman konsernin yhteisöille	1 784,02	2 817,90
Muut velat	154 033,44	145 468,60
Siirtovelat	330 415,55	219 633,46
Lyhytaikainen yhteensä	1 867 769,35	1 265 844,91
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 038 261,51	19 245 339,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 237 825,39	15 814 944,97

TULOSLASKELMA, HULEVESI

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	HULEVESI	HULEVESI
LIIKEVAIHTO	248,38	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet , tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-6 634,33	-3 252,70
Ulkopuoliset palvelut	-3 435,40	-19 470,44
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-10 069,73	-22 723,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 843,69	-8 659,48
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 560,86	-1 082,84
Muut henkilösivukulut	-585,69	-514,03
Henkilöstökulut yhteensä	-16 990,24	-10 256,35
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-191 098,74	-188 737,97
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-191 098,74	-188 737,97
Liiketoiminnan muut kulut	-675,91	-348,57
LIIKEVOITTO/TAPPIO	-218 586,24	-222 066,03

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
	HULEVESI	HULEVESI
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-1 550,15	0,00
Saman konsernin yrityksille	-94 572,50	-189 145,00
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-96 122,65	-189 145,00
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-314 708,89	-411 211,03
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-6 609,61	-47 176,42
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-321 318,50	-458 387,45

TASE, HULEVESI

	31.12.2016	31.12.2015
	HULEVESI	HULEVESI
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Hulevesiverkosto	2 164 335,89	2 336 609,50
Yhteensä	2 164 335,89	2 336 609,50
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 164 335,89	2 336 609,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Siirtosaamiset	35,24	378,49
Saamiset, yhteensä	35,24	378,49
Rahat ja pankkisaamiset	1 095 474,08	823 443,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 095 509,32	823 822,24
VASTAAVAA	3 259 845,21	3 160 431,74

	31.12.2016	31.12.2015
	HULEVESI	HULEVESI
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-1 357 436,21	-899 048,76
Tilikauden voitto/tappio	-321 318,50	-458 387,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 678 754,71	-1 357 436,21
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	823 102,80	816 493,19
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	823 102,80	816 493,19
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	3 475 360,21	3 475 360,21
Pitkäaikainen yhteensä	3 475 360,21	3 475 360,21
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	634 000,00	220 000,00
Ostovelat	141,20	147,72
Muut velat	11,09	
Siirtovelat	5 984,62	5 866,83
Lyhytaikainen yhteensä	640 136,91	226 014,55
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 115 497,12	3 701 374,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 259 845,21	3 160 431,74

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Esittämistavan muutokset ja vertailukelpoisuus

Yhtiön tuloslaskelmalla on esitetty edellisistä tilikausista poikkeavasti liikevaihdossa ja ulkopuolisissa palveluissa sähkön läpilaskutetut sähkön kantaverkkomaksut bruttoperusteisesti. Kirjaustavan muutoksella ei ole vaikutusta yhtiön tilikauden tulokseen, mutta liikevaihtoa kyseinen kirjaustapa on kasvattanut n. 349 Teur.

ARVOSTUSPERIAATTEET

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelman mukaiset poistoajat

Aineettomat oikeudet	Poistoaika
ATK-ohjelmat, tuotantojärjestelmät	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset ja rakennelmat	30 vuotta
Vesi- ja hulevesiverkosto	10–25 vuotta
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	25 vuotta
Kaukolämpöverkosto	25 vuotta
Valokuituverkosto	25 vuotta
Vesihuollon koneet ja laitteet	10 vuotta
Lämpökeskusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Työkoneet	7 vuotta
Kuljetuskalusto	7 vuotta

Muut koneet ja kalusto	7 vuotta
Konttorikalusteet	5 vuotta
ATK-laitteet	3 vuotta

Sijoituksien arvostaminen

Yhtiön sijoitukset on arvostettu alkuperäiseen hankintamenoonsa.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Yhtiön polttoainevarastot on arvostettu fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan. Sähkötarvikevarasto on arvostettu keskihankintahintaansa.

Vaihtuvien vastaavien arvostaminen

Vaihtuvien vastaavien saamiset on arvostettu todennäköiseen arvoonsa.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on arvostettu KPL 5:2 §:n mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusvälineet

Koronvaihtosopimuksella on vaihdettu yhtiön rahalaitoslainojen vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimuksia ei ole kirjattu taseeseen, mutta niistä aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan rahoituskuluiksi suoriteperiaatteen mukaisesti rahavirran toteutuessa fyysisesti; vastuumäärän markkina-arvo esitetään liitetiedoissa.

Johdannaiset

Korkojohdannaiset

Yhtiöllä on korkojohdannainen, jolla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainojen vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Suojaamistarkoituk-

sesa tehdyn johdannaissopimuksen arvonmuutoksia ei ole käsitelty tulosvaikutteisesti, vaan siitä realisoituvat voitot/tappiot kirjataan tulokseen samalle jaksolle suojatun fyysisen sopimuksen kanssa. Koronvaihtosopimus on määritetty kuudeksi vuodeksi ja korko määritellään kolmen kuukauden välein lainan lyhennyksien mukaisesti. Koronvaihtosopimus päättyy 15.7.2019.

Hyödykejohdannaiset

Yhtiö on suojannut sähköpörssihankintojaan sähköjohdannaisilla. Sähköjohdannaisien kulut on kirjattu yhtiön tuloslaskelmaan sähkön hankinnan kuluina sen mukaan kuin ne realisoituvat. Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehtyjä sopimuksia ei ole.

Myynnin tuloutusperiaate

Myynti tuloutetaan suoriteperiaatteen mukaisesti yhtiön tuloslaskelmalla.

Verojen esittäminen

Yhtiön laskennallisen verotettavan tuloksen mukaiset verot on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisina tuloslaskelmaan.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Yhtiöllä oli tilikaudella verotarkastus, jonka tuloksen pohjalta on oikaistu aikaisempien tilikausien voitot/-tappiot tiliä käyttäen.

Eriyttämislaskelmat

Kustannukset on jaettu toiminnolle tuloslaskelmaan ja taseeseen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti huomioiden KTM:n asetus sähköliiketoiminnan eriyttämisestä (79/2005) sekä vesihuoltolain (681/2014) määräykset.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liikevaihto toiminnoittain		
Sähkön siirto	4 115 715,17	3 374 468,39
Sähkön myynti	5 437 062,70	5 232 074,15
Kaukolämpö	6 871 776,80	6 377 888,10
Asennustoiminta	415 222,66	294 016,64
Vesiliiketoiminta	4 807 964,62	4 596 215,01
Liikevaihto yhteensä	21 647 741,95	19 874 662,29

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan muut tuotot		
Palvelutuotot	41 871,56	41 886,86
Vakuutuskorvaus	72 380,60	41 796,81
Koulutuskorvaus	22 137,72	33 292,44
Vuokratuotot	17 231,15	21 589,95
Puun myyntituotot	8 865,62	19 819,34
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	17 427,08	125,00
Muut tuotot	420,35	9 722,98
	180 334,08	168 233,38

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomista oikeuksista	13 694,69	15 274,67
Muista pitkävaik. menoista	39 503,57	20 210,84
Rakennuksista ja rakennelmista	59 931,50	55 252,12
Sähköverkosta	788 106,50	730 158,42
Lämpöverkostosta	587 359,58	555 848,36
Vesiverkostosta	968 388,69	925 923,04
Hulevesiverkostosta	191 098,74	188 737,97
Valokuituverkostosta	2 301,43	2 129,73
Koneista ja kalustosta	355 549,97	342 260,31
	3 005 934,67	2 835 795,46

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Hallituksen ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot	150 152,43	140 590,86

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Tilintakastuksesta maksetut palkkiot		
Tilikauden aikana maksetut	6 133,00	6 027,38

Korkotuottojen ja korkokulujen yhteismäärät

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Osinkotuotot	12 926,70	45 097,20
Tuotot muista sijoituksista	592 665,46	605 834,47
Korkotuotot	18 552,02	21 874,84
Korkokulut muille	-715 562,32	-674 975,71
Korkokulut saman konsernin yhteisöille	-507 750,00	-1 006 384,00
Muut rahoituskulut muille	-27 956,56	-29 333,21
Muut rahoituskulut saman kons. yhteisöille	-134 429,92	-133 980,28
Yhteensä	-761 554,62	-1 171 866,69

Verkonhaltijan toimitusvarmuuden parantamiseksi tehdyt aktiivoimattomat kunnossapito- ja varautumiskustannukset	22 581,92	8 588,96

Taseen vastaavan liitetiedot

	31.12.2016	31.12.2015
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	149 893,37	149 893,37
Kertyneet poistot	-70 598,79	-55 324,12
Menojäännös tilikauden alussa sumupoistoin	79 294,58	94 569,25
Lisäykset tilikauden aikana	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-13 694,69	-15 274,67
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	65 599,89	79 294,58
Poistoero 1.1.	-	-0,02
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	-	0,02
Poistoero 31.12.	-	-
Kokonaispoistot tilikaudella	-13 694,69	-15 274,69
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	65 599,89	79 294,58

	31.12.2016	31.12.2015
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	448 231,07	392 399,63
Kertyneet poistot	-311 986,99	-291 767,15
Menojäännös tilikauden alussa sumupoistoin	136 244,08	100 632,48
Lisäykset tilikauden aikana	340 548,21	55 831,44
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-39 503,57	-20 219,84
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	437 288,72	136 244,08
Poistoero 1.1.	5 528,56	-0,12
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	20 299,76	5 528,68
Poistoero 31.12.	25 828,32	5 528,56
Kokonaispoistot tilikaudella	-59 803,33	-25 748,52
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	411 460,40	130 715,52

	31.12.2016	31.12.2015
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Menojäännös tilikauden alussa	26 753,31	26 048,26
Lisäykset	1 331,32	705,05
Vähennykset	-	-
Hankintameno tilikauden lopussa	28 084,63	26 753,31
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno tilikauden alussa	1 706 628,66	1 706 628,66
Kertyneet poistot	-525 202,59	-469 950,47
Menojäännös tilikauden alussa	1 181 426,07	1 236 678,19
Lisäykset tilikauden aikana	393 533,34	-
Tilikauden sumu-poistot	-59 931,50	-55 252,12
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	1 515 027,91	1 181 426,07
Poistoero 1.1.	109 150,19	119 724,15
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	-1 299,13	-10 573,96
Poistoero 31.12.	107 851,06	109 150,19
Kokonaispoistot tilikaudella	58 632,37	44 678,16
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	1 407 176,85	1 072 275,88
Sähköverkosto		
Siirtoverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	95 951,21	95 951,21
Kertyneet poistot	-82 319,34	-78 763,20
Menojäännös tilikauden alussa	13 631,87	17 188,01
Lisäykset tilikauden aikana	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-3 556,14	-3 556,14
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	10 075,73	13 631,87

	31.12.2016	31.12.2015
Poistoero 1.1.	4 018,14	4 369,71
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	-351,56	-351,57
Poistoero 31.12.	3 666,58	4 018,14
Kokonaispoistot tilikaudella	3 204,58	3 204,57
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	6 409,15	9 613,73
Sähkön jakeluverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	22 243 654,49	20 771 921,91
Kertyneet poistot	-12 469 292,67	-11 742 690,39
Menojäännös tilikauden alussa	9 774 361,82	9 029 231,52
Lisäykset tilikauden aikana	624 881,82	1 471 732,58
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-784 550,36	-726 602,28
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	9 614 693,28	9 774 361,82
Poistoero 1.1.	4 866 497,03	4 666 497,03
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	128 459,62	200 000,00
Poistoero 31.12.	4 994 956,65	4 866 497,03
Kokonaispoistot tilikaudella	-656 090,74	-526 602,28
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	4 619 736,63	4 907 864,79
Sähköverkosto yhteensä	9 624 769,01	9 787 993,69

	31.12.2016	31.12.2015
Liittymismaksut		
Hankintameno 01.01.	36 198,39	29 838,39
Lisäykset	9 720,00	6 360,00
Hankintameno 31.12.	45 918,39	36 198,39
Kaukolämpöverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	14 850 607,53	14 019 677,67
Kertyneet poistot	-5 870 278,16	-5 314 429,80
Menojäännös tilikauden alussa	8 980 329,37	8 705 247,87
Lisäykset tilikauden aikana	313 130,44	830 929,86
Tilikauden sumu-poistot	-587 359,58	-555 848,36
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	8 706 100,23	8 980 329,37
Poistoero 1.1.	296 892,15	130 760,87
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	165 933,10	166 131,28
Poistoero 31.12.	462 825,25	296 892,15
Kokonaispoistot tilikaudella	753 292,68	721 979,64
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	8 243 274,98	8 683 437,22
Kaukolämpöverkosto yhteensä	8 706 100,23	8 980 329,37
Vesijohtoverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	8 725 308,98	8 220 077,88
Kertyneet poistot	-2 798 981,61	-2 373 334,55
Menojäännös tilikauden alussa	5 926 327,37	5 846 743,33
Lisäykset tilikauden aikana	413 498,10	505 231,10
Tilikauden sumu-poistot	-445 944,25	-425 647,06
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	5 893 881,22	5 926 327,37

	31.12.2016	31.12.2015
Poistoerot vesiverkostoista		
Poistoero 1.1.	1 422 868,17	1 149 602,59
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	185 742,17	273 265,58
Poistoero 31.12.	1 608 610,34	1 422 868,17
Kokonaispoistot tilikaudella	-631 686,42	-698 912,64
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	4 285 270,88	4 503 459,20
Jätevesiverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	9 623 562,96	9 056 615,75
Kertyneet poistot	-3 444 993,33	-2 944 717,35
Menojäännös tilikauden alussa	6 178 569,63	6 111 898,40
Siirrot erien välillä 1.9.2014 *)	-	-
Lisäykset tilikauden aikana	295 975,95	566 947,21
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Arvonlennukset	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-522 444,44	-500 275,98
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	5 952 101,14	6 178 569,63
Poistoero 1.1.	1 399 143,55	1 157 679,03
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	129 595,23	241 464,52
Poistoero 31.12.	1 528 738,78	1 399 143,55
Kokonaispoistot tilikaudella	-652 039,67	-741 740,50
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	4 423 362,36	4 779 426,08
Hulevesiverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	3 552 010,95	3 489 337,51
Kertyneet poistot	-1 215 401,45	-1 026 663,48
Menojäännös tilikauden alussa	2 336 609,50	2 462 674,03
Lisäykset tilikauden aikana	18 825,13	62 673,44

	31.12.2016	31.12.2015
Tilikauden sumu-poistot	-191 098,74	-188 737,97
Menoj. tilikauden lopussa sumupoistoin	2 164 335,89	2 336 609,50
Poistoero 1.1.	816 496,56	769 321,19
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	6 610,17	47 175,37
Poistoero 31.12.	823 106,73	816 496,56
Kokonaispoistot tilikaudella	-197 708,91	-235 913,34
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	1 341 229,16	1 520 112,94
Vesiverkosto yhteensä	14 010 318,25	14 441 506,50
Valokuituverkosto		
Hankintameno tilikauden alussa	53 243,12	53 243,12
Kertyneet poistot	-4 259,46	-2 129,73
Menojäännös tilikauden alussa	48 983,66	51 113,39
Lisäykset tilikauden aikana	51 512,95	-
Tilikauden sumu-poistot	-2 301,43	-2 129,73
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	98 195,18	48 983,66
Poistoerot valokuituverkostoista		
Poistoero 1.1.	7 263,42	2 918,40
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	9 676,31	4 345,02
Poistoero 31.12.	16 939,73	7 263,42
Kokonaispoistot tilikaudella	-11 977,74	-6 474,75
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	81 255,45	41 720,24
Valokuituverkosto yhteensä	81 255,45	41 720,24

	31.12.2016	31.12.2015
Lämpökeskusten koneet ja laitteet		
Hankintameno tilikauden alussa	2 762 556,13	2 755 110,43
Kertyneet poistot	-2 179 482,78	-1 982 343,42
Menojäännös tilikauden alussa	583 073,35	772 767,01
Lisäykset tilikauden aikana	469 878,04	7 445,70
Tilikauden sumu-poistot	-209 311,11	-197 139,36
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	843 640,28	583 073,35
Poistoerot lämpöverkoston koneista ja laitteista		
Poistoero 1.1.	246 352,89	331 251,88
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	-7 661,35	-84 898,99
Poistoero 31.12.	238 691,54	246 352,89
Kokonaispoistot tilikaudella	-201 649,76	-112 240,37
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	604 948,74	336 720,46
Konttorikoneet ja -kalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	172 139,49	144 254,97
Kertyneet poistot	-133 192,25	-126 016,92
Menojäännös tilikauden alussa	38 947,24	18 238,05
Lisäykset tilikauden aikana	-	27 884,52
Tilikauden sumu-poistot	-11 822,90	-7 175,33
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	27 124,34	38 947,24
ATK-laitteet		

	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno tilikauden alussa	276 847,96	276 847,96
Kertyneet poistot	-269 129,48	-261 411,01
Menojäännös tilikauden alussa	7 718,48	15 436,95
Tilikauden sumu-poistot	-7 718,48	-7 718,47
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	0,00	7 718,48
Kuljetuskalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	316 758,83	316 758,83
Kertyneet poistot	-283 788,59	-273 623,63
Menojäännös tilikauden alussa	32 970,24	43 135,20
Lisäykset tilikauden aikana	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-5 321,50	-
Arvonlennukset	-	-
Tilikauden sumu-poistot	-7 321,67	-10 164,96
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	20 327,07	32 970,24
Työkoneet		
Hankintameno tilikauden alussa	16 362,48	16 362,48
Kertyneet poistot	-16 362,48	-16 362,48
Tilikauden sumu-poistot	-	-
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	-	-
Muut koneet ja kalusto		
Hankintameno tilikauden alussa	1 521 294,09	1 488 643,18
Kertyneet poistot	-1 186 845,55	-1 066 783,27
Menojäännös tilikauden alussa	334 448,54	421 859,91
Lisäykset tilikauden aikana	18 061,79	32 650,91
Tilikauden sumu-poistot	-119 375,81	-120 062,28
Menojäännös tilikauden lopussa sumupoistoin	233 134,52	334 448,54

	31.12.2016	31.12.2015
Poistoerot koneista ja kalustosta yhteensä		
Poistoero 1.1.	74 978,60	107 064,55
Poistoeron lisäys+/vähennys-tilikaudella	-57 004,32	-32 085,95
Poistoero 31.12.	17 974,28	74 978,60
Kokonaispoistot tilikaudella	-176 380,13	-113 035,09
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen	262 611,65	331 387,42
Koneet ja kalusto yhteensä	1 124 226,21	997 157,85
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno tilikauden alussa	1 985 493,72	1 452 272,06
Muutokset	1 053 568,58	533 221,66
Hankintameno tilikauden lopussa	3 039 062,30	1 985 493,72
Pysyviin vastaaviin kuuluvien tuotannollisten koneiden ja laitteiden hankintameno poistamaton osa		
Kaukolämpökeskukset ja kattilat	1 801 462,65	284 895,17
Mittauskeskukset	600 238,11	298 178,18
Paineenpito	9 086,62	-
Yhteensä	2 410 787,38	583 073,35

	31.12.2016	31.12.2015
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Tilikauden alussa	667 476,00	667 476,00
Lisäykset	38 643,12	-
Tilikauden lopussa	706 119,12	667 476,00
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Tilikauden alussa	5 608 006,11	5 608 006,11
Tilikauden lopussa	5 608 006,11	5 608 006,11
Osakkeet ja osuudet		
Tilikauden alussa	5 710 028,71	5 084 284,71
Lisäykset	589 036,00	625 744,00
Vähennykset	-72 784,23	-
Tilikauden lopussa	6 226 280,48	5 710 028,71
Sijoitukset yhteensä	12 540 405,71	11 985 510,82
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	51 234 996,43	49 686 892,04

Sähköverkkotoiminnan käyttöomaisuuden nettoinvestoinnit tase-erittäin

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Sähköverkon aineettomat hyödykkeet		
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden lopussa	20 409,14	34 103,83
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden alussa	34 103,83	49 378,50
Tilikauden poistot	13 694,69	15 274,67
Nettoinvestointi	0,00	0,00

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Muut aineettomat hyödykkeet		
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden lopussa	62 284,04	59 756,91
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden alussa	59 756,91	53 881,35
Tilikauden poistot	12 295,86	10 541,29
Nettoinvestointi	14 822,99	16 416,85
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet		
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden lopussa	9 624 769,01	9 787 993,69
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden alussa	9 787 993,69	9 046 419,53
Tilikauden poistot	788 106,50	730 158,42
Nettoinvestointi	624 881,82	1 471 732,58
Muut aineelliset hyödykkeet		
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden lopussa	123 786,77	123 903,96
Käyttöomaisuuden tasearvo tilikauden alussa	123 903,96	134 246,08
Tilikauden poistot	46 139,47	34 926,31
Nettoinvestointi	46 022,28	24 584,19
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Tasearvo tilikauden lopussa	452 945,65	61 942,29
Tasearvo tilikauden alussa	61 942,29	265 623,98
Nettomuutos	391 003,36	-203 681,69
Sijoitukset		
Tasearvo tilikauden lopussa	192 872,24	562 164,69
Tasearvo tilikauden alussa	562 164,69	562 164,69
Kohdistettu uudelleen 31.12.2016	-375 169,00	-
Nettoinvestointi	5 876,55	-
Nettoinvestoinnit yhteensä	1 082 607,00	1 309 051,93

Sähköverkkotoiminnan harjoittajan liitetiedot (eriytetty tilinpäätös)

Sähköverkkotoimintaan sijoitetun pääoman tuotto

	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Taseen loppusumma		
Tilikauden lopussa	20 447 495,19	19 824 314,29
Tilikauden alussa	19 824 314,29	19 846 882,46
Korottomat velat (mukaan lukien liittymismaksut)		
Tilikauden lopussa	4 409 832,92	4 084 188,29
Tilikauden alussa	4 084 188,29	4 125 785,23
Verkkoon liittyvät leasing- ja vuokravastuut		
Tulos ennen satunnaisia eriä	617 264,37	470 349,02
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-67 348,14	-57 133,16
Tilikauden pituus	12	12
Verkkotoimintaan sijoitetun pääoman tuotto-%	4,309	3,353
Omavaraisuusaste, %	45,6	45,3
Verkonhaltijan omistajalle tai konserniyhtiöille antamat voitonjakoluonteiset erät		
Osingot	100 398,84	159 029,76

Koko yhtiö

	31.12.2016	31.12.2015
Vaihtuvien vastaavien liitetiedot		
Pitkäaikaisten lainasaamisten liitetiedot		
Energiameklarit Oy, pääomalaina, 25.11.2002	16 232,49	16 232,49
Korko 5 %/a		
Korkoa maksetaan, mikäli yhtiön oma pääoma täyttää OYL:n pääomalainan korolle asetetut ehdot.		
Pääoma 35 000,00		
Kiinteistö Oy Koppelonpesä, laina, 03.12.2003		
Laina-aika 25 v.	63 782,01	66 579,40
	-8 060,97	-13 429,18
Korko koroton		
Pääoma 110 729,56		
Jyväskylän Voima Oy:n osakslaina	141 470,40	141 470,40
Korko koroton		
Koskienergia Oy, pääomalaina A/2014	14 875 000,00	14 875 000,00
Korko 3,405 %		
Laina-aika 10 v. / bullet		
Koskienergia Oy, pääomalaina B/2014	2 250 111,15	2 659 222,25
seuraavan tilikauden lyhennys	-409 111,10	-409 111,10
Korko 3,235 %		
Laina-aika 10 v. / tasalyhenteinen		
Lainasaamiset yhteensä	16 929 423,98	17 335 964,26

	31.12.2016	31.12.2015
Lyhytaikaisten vaihtuvien vastaavien liitetiedot		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	702 670,08	517 701,75
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Lainojen korkosaatava, omistusyht.yrit.	146 430,34	149 775,79
Vakuutuskorvausjaksotus	60 000,00	-
Ostohyvitys	-	31 792,00
Verojaksotus	50 499,51	11 665,29
Muut siirtosaamiset	4 216,91	1 900,70
Yhteensä	261 146,76	195 133,78

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

	31.12.2016	31.12.2015
Oman pääoman muutokset		
Oma pääoma		
Osakepääoma	1 261 409,45	1 261 409,45
Muut rahastot, vararahasto	7 812,53	7 812,53
Muu oma pääoma	3 543 166,01	3 543 166,01
Ed.tilikausien voitto/tappio	408 957,43	408 099,47
Verojen kirjaus oposta	-5 708,28	179,26
Tilikauden osingonjako	-400 000,00	-400 000,00
Tilikauden voitto/tappio	845 404,75	400 678,70
Oma pääoma yhteensä	5 661 041,89	5 221 345,42
Voitonjakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto/tappio	3 249,15	8 278,73
Tilikauden voitto/tappio	845 404,75	400 678,70
Yhteensä	848 653,90	408 957,43

	31.12.2016	31.12.2015
Oikaistun oman pääoman laskelma		
Osakepääoma	1 261 409,45	1 261 409,45
Muut rahastot, vararahasto	7 812,53	7 812,53
Muu oma pääoma	3 543 166,01	3 543 166,01
Ed.tilikausien voitto/tappio	3 249,15	8 278,73
Tilikauden voitto/tappio	845 404,75	400 678,70
Pääomalaina	18 100 000,00	18 100 000,00
Kertynyt poistoero	9 829 189,26	9 249 189,26
/. Laskennallinen verovelka	-1 965 837,85	-1 849 837,85
Oikaistu oma pääoma yhteensä	31 624 393,30	30 720 696,83
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoerot		
Muista pitkävaikutteisista menoista	25 828,32	5 528,56
Rakennuksista ja rakennelmista	107 851,06	109 150,19
Sähkön siirtoverkostosta	3 666,59	4 018,15
Sähkön jakeluverkosta	4 994 956,65	4 866 497,03
Vesiverkostosta	1 608 610,34	1 422 868,17
Jätevesiverkosto	1 528 738,78	1 399 143,55
Hulevesiverkostosta	823 106,73	816 496,56
Valokuituverkostosta	16 939,73	7 263,42
Lämpöverkostoista	462 825,26	296 892,16
Lämpökeskusten koneista ja laitteista	238 691,54	246 352,89
Koneista ja kalustosta	17 974,26	74 978,58
Poistoerot yhteensä	9 829 189,26	9 249 189,26
Pitkäaikaisen vieraan pääoman liitetiedot		
Velat saman konsernin yhteisöille		
Muut pitkäaikaiset velat	600 000,00	800 000,00

	31.12.2016	31.12.2015
Lyhytaikaisen vieraan pääoman liitetiedot		
Velat saman konsernin yhteisöille		
Muut lyhytaikaiset velat	200 000,00	-
Ostovelat	7 756,60	12 004,73
	207 756,60	12 004,73
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Lomapalkat- ja rahat	335 108,97	353 964,06
Korkojaksotukset	155 772,25	161 582,50
Tulospalkat	167 488,00	156 980,71
Työajanlyhennysvelat	53 810,12	54 852,01
Palkkajaksotus 31.12.	60 945,00	19 863,89
Eläkevakuutusjaksotukset	42 831,00	730,81
Korvausvelka	50 000,00	-
Muut rahoituskuluvelat	12 609,46	13 276,59
Muut siirtovelat	24 149,75	5,21
Yhteensä	902 714,55	761 255,78
Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvä pitkäaikainen vieras pääoma		
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	21 019 754,00	21 635 546,00
pitkäaikaiset velat ilman pääomalainaa		
Pääomalaina	18 100 000,00	18 100 000,00
Yhteensä	39 119 754,00	39 735 546,00

	31.12.2016	31.12.2015
Vakuudet ja vastuuitoumukset		
Velat ja niiden vakuudet tase-erittäin ja vakuuslajeittain		
Äänekosken kaupunki, omavelkaiset takaukset		
Rahalaitoslainat ja leasingvastuu tilinpäätöshetkellä	31 292 278,64	29 329 981,84
Yrityskiinnitys, shekkilimitin vakuutena	500 000,00	500 000,00
Tasepalvelutakuu	40 000,00	45 000,00
Rahoitusleasingvastuut (sis. ALV 24 %)	2 766 966,36	892 614,19
Seuraavan 12 kk:n aikana erääntyvät	226 312,66	20 945,24
Myöhemmin erääntyvät	2 540 653,70	871 668,95

Muut vastuut

Koronvaihtosopimukset

Yhtiön tekemät johdannaissopimukset (1 kpl) rahoituslaitoslainoista voivat muutostilanteissa aiheuttaa kustannuksia. Koronvaihtosopimus on voimassa aikavälillä 15.7.2013–15.7.2019. Markkina-arvo -62 386 euroa. Suojattu pääoma 1 100 000 euroa.

Sähköjohdannaiset

Yhtiö on suojannut sähköpörssihankintojaan johdannaissopimuksilla, joita tilinpäätöshetkellä on voimassa 4 sopimusta, joka suojaavat 37 272 MWh:n hankintaa. Johdannaissopimukset ovat voimassa aikavälillä 01.01.2017–31.12.2018. Markkina-arvo 31.12.2016 tilanteessa -68 157,60 euroa.

Muiden puolesta annetut vakuudet

	31.12.2016	31.12.2015
Omistusyhteisyritysten puolesta annetut	3 527 036,00	3 953 317,05
Muiden puolesta annetut	2 216 530,20	2 218 488,20
Yhteensä	5 743 566,20	6 171 805,25

Muut vastuut

Yhtiön omistamista osakkuusyhtiöistä Koskienergia Oy ja Kumpuniemen Voima Oy ovat nk. Mankala-yhtiöitä.

	31.12.2016	31.12.2015
Ympäristövastuu		
	kpl	kpl
Äänekosken Energia Oy:llä on sähköpylväitä	4 503	4 503

joiden hävittämiskustannukset kirjataan suoraan kuluksi sähköverkon uudistamisen yhteydessä vuosittain.

Oikeudenkäynnit

Teräväniemen jätevedenpuhdistamon hankintapäätös on markkina-oikeuden käsittelyssä. Markkina-oikeus antoi täytäntöönpanoluvan jätevedenpuhdistamon rakentamisen aloittamisesta 5.1.2017.

Liitetiedot henkilöstöstä

Työsuhteet	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana		
Vakinaiset työsuhteet (kpl)	34,9	35
Määräaikaiset työsuhteet (kpl)	6,5	5,4
	41,4	40,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Vakinaiset työsuhteet (kpl)	34,4	34,3
Määräaikaiset työsuhteet (kpl)	6,3	5
	40,7	39,3

Omistukset muissa yrityksissä

Om.osuus -%	Yhtiön nimi ja kotipaikka	Tilinpäätösajankohta jolta tiedot	Tilikauden tulos	Oma pääoma
75,02 %	Kiinteistö Oy Äänekosken Kennäsapila, Äänekoski	31.12.2016	4 786,19	1 140 442,46
50,00 %	Kiinteistö Oy Koppelonpesä, Mikkeli	31.12.2016	2 089,61	105 045,86
46,00 %	Kumpuniemen Voima Oy, Äänekoski	31.12.2015	-643,32	543 784,74
45,00 %	Koskienergia Oy, Mikkeli	31.12.2016	-816 057,96	4 696 335,76
20,40 %	KS Energiävälitys Oy, Jyväskylä	31.12.2015	455,89	22 124,07

Konsernitilinpäätös

Äänekosken Energia Oy kuuluu Äänekosken kaupungin konserniin.

Konsernitilinpäätöksen laatii

Äänekosken kaupunki

Kotipaikka: Äänekoski

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Äänekosken kaupungin rahatoimistosta, Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski.

TOIMINTAKERTOMUKSEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevoittoprosentti (%)	=	$\frac{\text{Liikevoitto} \cdot 100}{\text{Liikevaihto}}$
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{Pääomalainat} + (\text{Tilinpäätössiirtojen kertymä} \cdot \text{Laskennalliset verot})) \cdot 100}{(\text{Vastattavaa yhteensä} - \text{Saadut lyhyt- ja pitkäaikaiset ennakot})}$
Oman pääoman tuotto prosentti (%)	=	$\frac{((\text{Tulos rahoituserien jälkeen} - \text{Tilikauden verot} - \text{Laskennallisen verovelan/saamisen muutos}) \cdot 24)}{((\text{Sijoitettu pääoma} - \text{Korolliset velat kauden alussa}) + (\text{Sijoitettu pääoma} - \text{Korolliset velat kauden lopussa}) \cdot \text{Tilikauden pituus})}$

LIITETIETOJEN TUNNUSLUKUKAAVAT

Verkonhaltijan taloutta kuvaavat tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{varaukset} + \text{poistoero} + \text{arvostuserät} + \text{liittymismaksut})}{(\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})}$
Verkkotoimintaan sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{(100 \cdot 12 / \text{tilikauden pituus}) \cdot (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot})}{(\text{sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella})}$
Nettotulos	=	Liiketulos + Rahoitustuotot - Rahoituskulut + Verot
Sijoitettu pääoma	=	Oikaistu oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma
Sijoitettu korollinen vieras pääoma	=	Pääomalainat + Lainat rahoituslaitoksilta + Eläkelainat + Sisäiset lainat + Muut pitkäaikaiset velat + Korolliset lyhytaikaiset velat + Muut sisäiset korolliset lyhytaikaiset velat

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Äänekoskella 23. helmikuuta 2017

Marko Tuhkanen, hallituksen puheenjohtaja

Maarit Herranen, toimitusjohtaja

Jari Halttunen, hallituksen jäsen

Leila Lindell, hallituksen jäsen

Tommi Lunttila, hallituksen jäsen

Eila Nurmi, hallituksen jäsen

Erkki Pönkänen, hallituksen jäsen

Kikka Sironen, hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Äänekoskella 24. helmikuuta 2017

BDO Oy

Aki Rusanen

JHT, HT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Äänekosken Energia Oy:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Äänekosken Energia Oy:n (y-tunnus 0917763-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin

tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme

tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Äänekoskella 24.2.2017

BDO Oy, tilintarkastusyhteisö

Aki Rusanen
HT, JHT